

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: RNDr. Z. V.

zastoupeného advokátem Mgr. Martinem Lorencem
sídlem Komenského nám. 1342/7, Třebíč

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2022, čj. 19859/22/5100-41453-711866

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Martinu Lorencovi, advokátovi, sídlem Komenského nám. 1342/7, Třebíč, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Finanční úřad pro Kraj Vysočina vedl se žalobcem daňovou exekuci na zaplacení dlužné pokuty. V jejím rámci nařídil exekuci prodejem nemovité věci – konkrétně žalobcova pozemku parc. č. X, v k. ú. H., o výměře 10.625 m². Rozhodnutím ze dne 25. 8. 2021, čj. 1444921/21/2912-00540-704322, udělil příklep v dražbě za nejvyšší nabídku ve výši 390 000 Kč (dále též „rozhodnutí o příklepu“).
2. Proti rozhodnutí o příklepu se žalobce bránil odvoláním. Primárně však jeho argumentace směřovala k tomu, že o konání dražby vůbec nevěděl a nemohl se proti jejímu nařízení bránit, protože neobdržel dražební vyhlášku. Rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“) žalovaný odvolání zamítl. Proti napadenému rozhodnutí brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 12. 8. 2022.

II. Argumentace žalobce

3. Kvůli pochybení doručujícího orgánu žalobce nikdy neobdržel dražební vyhlášku ze dne 1. 7. 2021. V domovní schránce neměl oznámení o uložení zásilky a úložní lhůta k vyzvednutí zásilky mu proto uplynula marně. Ani po uplynutí úložní lhůty mu nebyla dražební vyhláška vhozena do schránky. S jejím obsahem se tak žalobce seznámil až po dražbě samotné. Vyplněná dodejka přitom podle žalobce doručení neprokazuje. Podle žalobce měl finanční úřad reklamovat doručování u České pošty, neboť žalobce to udělat nemohl – reklamovat doručování může jen odesílatel (resp. držitel podacího lístku).
4. Pokud by žalobce o dražbě věděl, mohl například uhradit dlužnou částku, a tím se vyhnout prodeji pozemku. Žalobce nemohl podat námitky proti výsledné ceně předmětu dražby, neboť byla nepřiměřeně nízká. Přes draženou nemovitost totiž má v budoucnu vést obchvat městyse Okříšky. Později podané odvolání měl správce daně posoudit jako námitky.
5. Žalobce na vysvětlenou dodává, že bydlí na samotě a poštovní doručovatelé musí zvlášť na jeho adresu zajíždět. Po úraze v roce 2012 se žalobce špatně pohybuje, mnohdy není schopen dojít ani ke dveřím. Poštovní doručovatelé tak silou zvyku žalobci nenosili poštovní zásilky. Samotnou zásilku žalobce vždy obdržel až po skončení úložní doby nebo vůbec. To trvalo do roku 2021, kdy se žalobce rozhodl danou situaci řešit a reklamoval služby České pošty. Dražební vyhláška údajně visela i v Okříškách, ale nebylo tam uvedeno žalobcovo jméno – proto jej nikdo neupozornil na její existenci.

III. Argumentace žalovaného

6. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout. Upozorňuje, že řádně vyplněná doručenka prokazuje doručení zásilky a je ze zákona veřejnou listinou. Platí u ní presumpce správnosti, není-li prokázán opak. Žalobce svá tvrzení o tom, že mu dražební vyhláška nebyla doručena, neprokázal. Žalovaný ještě uvádí, že žalobcovo odvolání proti dražební vyhlášce by bylo ze zákona nepřipustné. Nicméně fakticky je žalovaný posoudil jako námitku – tedy tak, jak to žalobce požadoval.

IV. Řízení před krajským soudem

7. Ve věci proběhlo dne 30. 11. 2023 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Obě strany při něm setrvaly na svých stanoviscích.
8. Krajský soud doplnil při jednání z vlastní iniciativy skutkový stav důkazem dvěma listinami z jiného žalobcova správního spisu. Ten byl připojen k soudnímu spisu zdejšího soudu sp. zn. 30 Af 15/2023 (v tomto řízení žalobce brojí proti rozdělení výtěžku z dražby). Jednalo se konkrétně o doplnění žalobcova odvolání proti rozhodnutí o příklepu ze dne 2. 11. 2021, které finanční úřad vyhodnotil jako námitku proti dražební vyhlášce, a o rozhodnutí finančního úřadu o této námitce ze dne 12. 11. 2021, čj. 1661472/21/2912-00540-707322.
9. Žalobce navrhoval nad rámec správního spisu dvě skupiny důkazů. Ta první se týkala doručení samotné dražební vyhlášky – šlo o žalobcovu reklamaci doručení dražební vyhlášky, odpověď České pošty ze dne 22. 11. 2021 a protokol o nahlížení do spisu finančního úřadu ze dne 12. 10. 2022 (č. l. 82-89 soudního spisu). Druhá skupina důkazů pak směřovala k tomu, že nešlo o ojedinělý problém s doručováním, ale o systémové pochybení České pošty při doručování žalobci – sdělení poštovní doručovatelky o mylném vhození dopisu do žalobcovy schránky z roku 2017, reklamace u EON ze dne 1. 9. 2018, dále reklamace u České pošty ze dne 19. 1. 2021, usnesení Českého telekomunikačního úřadu (dále též „ČTÚ“) ze dne 15. 6. 2021, žalobcův rozklad proti usnesení ČTÚ a rozhodnutí Rady ČTÚ o rozkladu ze dne 24. 11. 2022 (č. l. 92-107 soudního spisu).
10. Žalobce naprostou většinu z těchto důkazů v odvolacím řízení ani neoznačil, natož aby je žalovanému předložil. Přitom jej v daňovém řízení tížilo důkazní břemeno, pokud chtěl zpochybnit hodnověrnost doručenký, jíž žalovaný osvědčil doručení dražební vyhlášky, jak soud vysvětlí níže. Přesto soud navržené důkazy provedl. Exekuční řízení totiž bylo vedeno z moci úřední a žalobce v něm v konečném důsledku pozbyl vlastnické právo ke svému pozemku. Proto soud dospěl k závěru, že je na místě umožnit mu vznášet tvrzení a navrhopvat důkazy ještě i v soudním řízení. Obdobně je tomu podle ustálené judikatury správních soudů i v řízeních, kde byla někomu z moci úřední uložena povinnost (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS).
11. Zbývající důkazní návrhy, které žalobce vznesl až na jednání, soud zamítl. Žalobce chtěl jednak prokázat, že zaplatil správní poplatek za žádost o prominutí pokuty, ale přesto se žádného rozhodnutí o této své žádosti nedočkal. Soud shledal dokazování v tomto směru zbytečným, protože nijak nesouvisí s nyní projednávaným rozhodnutím o příklepu v dražbě. Jak žalobci při jednání vysvětlil, pro zpochybňování vymáhané pokuty již v této fázi exekučního řízení není místo.
12. Dále chtěl žalobce doložit výsledek řízení před ČTÚ o své stížnosti na vyřízení výše zmíněné reklamace u České pošty ze dne 19. 1. 2021. I to shledal soud nadbytečným, protože podle žalobcova vlastního tvrzení mu ČTÚ v tomto řízení nakonec za pravdu nedal, takže tyto důkazy by nikterak nemohly posloužit v žalobcův prospěch. Nic na tom nemění ani fakt, že žalobce s výsledkem řízení nesouhlasí a uvedl, že hodlá proti rozhodnutí ČTÚ podat žalobu ve správním soudnictví.

V. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba není důvodná.

Skutková zjištění

14. Finanční úřad vede daňovou exekuci na žalobcův majetek, a to k vymožení nedoplatku 54 032 Kč. Exekucí tvoří v první řadě pokuta uložená za to, že žalobce nepodal kontrolní hlášení (50 000 Kč), dále též její příslušenství a úrok z prodlení. Pokuta ve výši 50 000 Kč byla splatná v lednu 2017 a žalobce ji nezaplatil.
15. Nejprve vymáhal finanční úřad dlužnou daň příkázáním pohledávky z bankovního účtu, na kterém ale žalobce neměl dostatek finančních prostředků. Proto finanční úřad exekucí příkazem ze dne 20. 9. 2019, čj. 1605107/19/2912-00540-704322 nařídil exekuci prodejem nemovitých věcí.
16. Ve správním spise je založena kopie dražební vyhlášky ze dne 1. 7. 2021, čj. 1234722/21/2912-00540-704322 (na č. l. 5), obsahující podrobné údaje o chystané dražbě. Má se konat 23. 8. 2021 – 25. 8. 2021, je označen dražený pozemek a jeho (předpokládaná) výsledná cena. Žalobcovu jménu tu uvedeno není.
17. K dražební vyhlášce je přiložena kopie doručky (totožná s tou, kterou zaslal soudu i sám žalobce, na č. l. 84 soudního spisu), která má potvrzovat doručení dražební vyhlášky žalobci. Doručka uvádí, že doručována byla písemnost čj. 1234722/21/2912-00540-704322. Adresátem je žalobce s tím, že adresa uvedená na doručence odpovídá adrese, kterou sám žalobce uvádí jako kontaktní a bydlí na ní. Dále doručka obsahuje údaj, že žalobce byl vyzván k vyzvednutí zásilky, která byla od 9. 7. 2021 připravena k vyzvednutí. Do žalobcovy schránky ji pak doručovatelka vhodila 21. 7. 2021. Je uvedeno jméno doručovatelky (J. D.), stejně jako razítko doručujícího orgánu a podpis vydávající osoby (E. J.).
18. Správní spis též obsahuje žádost finančního úřadu ze dne 7. 7. 2021, čj. 1241842/21/2912-00540-708401 o vyvěšení dražební vyhlášky (na č. l. 6 a 7), ve které finanční úřad žádá Úřad městysu Okříšky a Obecní úřad Hvězdoňovice, aby dražební vyhlášku vyvěsily na svých úředních deskách po dobu alespoň 30 dnů.
19. A konečně je ve správním spise k nalezení též protokol o průběhu elektronické dražby ze dne 25. 8. 2021, čj. 1444833/21/2912-00540-704322 (na č. l. 8), z něž vyplývá, že se žalobcův pozemek vydražil za 390 000 Kč. Žalobce k tomu uvádí, že teprve poté, co mu finanční úřad doručil dne 10. 9. 2021 rozhodnutí o příklepu, se dne 2. 11. 2021 při nahlížení do spisu seznámil i se samotnou dražební vyhláškou.
20. Ze spisu a také z vlastní úřední činnosti je soudu známo, že žalobce byl v exekucím řízení poměrně aktivní.
21. V roce 2017 se dožadoval zastavení exekuce, a když mu finanční úřad rozhodnutím ze dne 20. 11. 2017 nevyhověl, brojil proti tomu žalobou u Krajského soudu v Brně. Nezaplatil však soudní poplatek, takže zdejší soud řízení zastavil (usnesení ze dne 11. 7. 2018, čj. 62 Af 11/2018-34). V roce 2018 se situace opakovala, finanční úřad žalobci nevyhověl rozhodnutím ze dne 15. 10. 2018 a zdejší soud opět řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku zastavil (usnesení ze dne 6. 3. 2019, čj. 62 A 4/2019 - 22).

22. V roce 2019 podal žalobce odvolání proti výše citovanému exekučnímu příkazu na prodej nemovitých věcí. Finanční úřad podání vyhodnotil jako námitku a zamítl ji dne 7. 11. 2019. Žalobce se opět bránil u Krajského soudu v Brně, žalobu však podal blanketní (bez uvedení důvodů) a včas ji nedoplnil. Proto ji zdejší soud odmítl (usnesení ze dne 11. 3. 2020, čj. 62 Af 6/2020 - 31).
23. V březnu 2020 se žalobce odvolal proti rozhodnutí finančního úřadu o výši hotových výdajů znalce, jenž odhadoval pro účely exekučního řízení cenu dvou žalobcových pozemků. Zároveň žádal o prodloužení odvolací lhůty ze zdravotních důvodů. Finanční úřad nevyhověl žádosti o prodloužení odvolací lhůty s tím, že to zákon neumožňuje, a odvolání zamítl jako opožděné. Žalobce proti tomu podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně, ale nevyplnil zaslané prohlášení o majetkových poměrech ani nezaplatil soudní poplatek, proto soud řízení zastavil (usnesení ze dne 23. 9. 2021, čj. 30 Af 74/2020 - 44).
24. V listopadu 2020 žádal žalobce znovu o prodloužení odvolací lhůty, tentokrát ve vztahu k rozhodnutí o výsledné ceně nemovitých věcí. Při tom uváděl, že oznámení o uložení zásilky mu pošta do poštovní schránky nevhodila a že to není první případ. Finanční úřad žádost zamítl z obdobných důvodů jako žádost předchozí. Dodal, že žalobce svými neprokázanými tvrzeními nezaložil pochybnosti o tom, co plyne z doručky založené ve spise. A že pokud má údajně dlouhodobé problémy s poštovním doručováním, mohl si zřídit datovou schránku a pravidelně ji kontrolovat.
25. Dne 24. 9. 2021, po doručení nyní napadeného rozhodnutí o příklepu, podal žalobce proti tomuto rozhodnutí odvolání, v němž mj. opět požádal finanční úřad o prodloužení lhůty pro podání odvolání, v tomto případě proti dražební vyhlášce. Úřad řízení o žalobcově žádosti dne 7. 10. 2021 zastavil, protože odvolání proti dražební vyhlášce není ze zákona přípustné, a nadto zákonnou odvolací lhůtu by ani nebylo možné prodloužit. Proti rozhodnutí o odvolání v této věci podal žalobce žalobu. Krajský soud v Brně ji jako nedůvodnou zamítl na jednání, které těsně předcházelo jednání v nynější věci, neboť i podle soudu byla žádost o prodloužení odvolací lhůty zjevně právně nepřipustná (rozsudek ze dne 30. 11. 2023 ve věci sp. zn. čj. 30 Af 37/2022).
26. Vedle toho žádal žalobce v jednom z doplnění svého odvolání, ze dne 2. 11. 2021, finanční úřad též o obnovu řízení ve věci dražební vyhlášky. Toto podání vyhodnotil finanční úřad podle obsahu jako námitku proti dražební vyhlášce a zamítl ji jako opožděnou rozhodnutím ze dne 12. 11. 2021, čj. 1661472/21/2912-00540-707322. Žalobce se proti tomu dále nebránil.
27. Konečně o „hlavní“ části žalobcova odvolání proti rozhodnutí o příklepu rozhodl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím.

Právní úprava a judikatura

28. Podle § 196 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, dražební vyhlášku správce daně doručí do vlastních rukou dlužníkovi. Podle § 196 odst. 3 daňového řádu platí, že dražební vyhlášku na dožádání příslušného správce daně zveřejní způsobem obvyklým též obecní úřad, v jehož obvodu se nachází nemovitá věc, která je předmětem dražby.
29. Podle § 44 odst. 4 daňového řádu se písemnost určená do vlastních rukou adresáta doručuje přímo adresátovi. Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, na adrese pro doručování zastížen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem upozorní, aby si ji ve lhůtě 10 dnů vyzvedl.

30. Podle § 47 odst. 2 daňového řádu platí, že nevyzvedne-li si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů od jejího uložení, považuje se písemnost poslední dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl.
31. Podle § 51 odst. 1 daňového řádu doručení písemností, které se doručují do vlastních rukou nebo jejichž převzetí má být potvrzeno adresátem, potvrdí doručující řádně vyplněnou doručenkou, která je veřejnou listinou.
32. Podle § 94 odst. 1 daňového řádu platí, že listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci, jakož i listina, která je zákonem prohlášena za veřejnou, potvrzuje, že jde o prohlášení orgánu veřejné moci, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzuje i pravdivost toho, co je v ní osvědčeno nebo potvrzeno.
33. Správní soudy už mnohokrát řešily zpochybnění doručení písemnosti jejím adresátem. Základním pravidlem je, že řádně vyplněná doručenka prokazuje doručení písemnosti. Povahu veřejné listiny přiznává daňový řád doručence od 1. 1. 2011 (ovšem bylo tomu tak i v minulosti, až do 1. 7. 2000 – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, čj. 5 As 242/2016-27, bod 23). Neznamená to, že by doručenka potvrzovala doručení nevyvratitelně. Ale aby vůbec vyvstaly pochybnosti o tom, co doručenka osvědčuje, musí adresát písemnosti nabídnout vysvětlení (jinou verzi reality), které je způsobilé zpochybnit verzi doručení, jak ji prezentují správní orgány (srov. bod 14 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2014, čj. 1 Afs 66/2014-55). A nesmí to jen tvrdit, ale i prokázat (srov. bod 27 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2020, čj. 6 Afs 200/2020-33). Pro úplnost soud dodává, že v případech doručování do vlastních rukou s možností náhradního doručení dospěla judikatura k tomu, že je dokonce nerozhodné, zda po uplynutí úložní doby vhodí doručující orgán písemnost do adresátovy schránky, či nikoliv. Písemnost se totiž považuje za doručenou už uplynutím úložní lhůty (srov. bod 33 výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 6 Afs 200/2020-33, a dále rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41, č. 3524/2017 Sb. NSS). Žalobce by tak v nynějším případě zejména musel prokázat své tvrzení, že mu poštovní doručovatelka nevhodila do schránky oznámení o uložení písemnosti na poště.

Doručení dražební vyhlášky

34. V řízení jde *de facto* o jedinou námitku – strany se přou o to, zda žalobci byla, či nebyla doručena dražební vyhláška. Žalobce tvrdí, že nic neobdržel. Žalovaný však trvá na tom, že dražební vyhlášku řádně doručil.
35. Soud nejprve na okraj poznamenává, že předmětnou otázku by bylo nejvhodnější řešit na základě žalobcovy žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení podle § 48 daňového řádu. Takovou žádost však žalobce finančnímu úřadu nepodal. Druhou možností by bylo řešit ji při přezkumu rozhodnutí o žalobcově námitce proti dražební vyhlášce. Takové rozhodnutí sice finanční úřad vydal (viz níže), ale žalobce se proti němu soudně nebránil. I v nynějším řízení, týkajícím se navazujícího rozhodnutí o příklepu, se ale soud otázkou doručování musel zabývat. Jak uvádí sám žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, pokud by dražební vyhláška nebyla řádně doručena povinnému, šlo by o porušení zákona při nařízení dražby. To představuje jeden z možných důvodů ke změně rozhodnutí o příklepu v odvolacím řízení tak, že se příklep neuděluje (§ 223 odst. 3 a 4 daňového řádu).

36. Soud nicméně dospěl k závěru, že žalobci se nepodařilo zpochybnit obsah doručanky založené ve spise.
37. Především je nutné zdůraznit, že po formální stránce proběhlo doručení dražební vyhlášky zcela v souladu s právními předpisy. Vyhláška se doručuje do vlastních rukou a daňový řád nevyklučuje její náhradní doručení. Tedy, pokud není adresát na adrese zastižen, je vhozením lístku do poštovní schránky informován o uložení zásilky u doručujícího orgánu. Vyzvedne-li si zásilku kdykoliv během desetidenní úložní lhůty, je zásilka tímto dnem doručena. Uběhne-li však úložní lhůta marně, jako tomu bylo v žalobcově případě, desátým dnem je písemnost doručena. A to i v případě, pokud po úložní lhůtě adresát zásilku ve schránce nenajde. Celý proces doručení potvrzuje řádně vyplněná doručenka. Ta vypovídá o tom, že v žalobcově případě byla dražební vyhláška doručena fikcí, neboť nebyl na doručovací adrese zastižen a písemnost byla uložena u doručujícího orgánu a v desetidenní lhůtě si ji žalobce nevyzvedl. O doručení dražební vyhlášky tak na první pohled nepanují žádné pochybnosti.
38. Dražební vyhlášku zveřejnily (na žádost finančního úřadu) i městys Okříšky a obec Hvězdoňovice na svých úředních deskách. I v tomto případě dodržel finanční úřad pravidla daňového řádu pro zveřejnění dražební vyhlášky. Žalobce marně brojí proti tomu, že na dražební vyhlášce není uvedeno jeho jméno a poučení, že konání dražby mohl předejít zaplacením dluhu. Je to tak správně. Jméno vlastníka dražených věcí a zmíněné poučení není součástí údajů, které musí dražební vyhláška podle § 195 odst. 2 a násl. daňového řádu obsahovat. Ostatně, obdobně tomu je i v případě civilního výkonu rozhodnutí podle § 328b odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Jméno vlastníka draženého pozemku lze konec konců poměrně jednoduše zjistit nahlédnutím do katastru nemovitostí. A to, že zaplacením dluhu by žalobce předešel dražbě samotné, musel vědět. Sám působil jako daňový poradce a jistě ví, že když nesplní dobrovolně povinnost vyplývající z pravomocného a vykonatelného rozhodnutí, bude to mít za následek její exekuci. Naopak splnění povinnosti i v průběhu exekuce vede k jejímu ukončení. Žalobce o probíhající exekuci věděl a už na jejím počátku mohl dluh splatit, pokud by chtěl. Z ostatních žalobcových podání ale spíše vyplývá, že s uloženou pokutou (exekovanou částkou) nesouhlasil, a to je důvod, proč ji dobrovolně neuhradil.
39. Správní orgány tedy unesly důkazní břemeno a prokázaly, že žalobci dražební vyhlášku doručily, byť nikoliv fyzickým předáním, ale pouze fikcí. Zákon takové doručení připouští. Jak je vidět, žalobce se nachází ve velmi obtížné pozici. Chce zpochybnit doručení, které je po formální stránce bezvadné. Zákonná úprava veřejné listiny i příslušná judikatura sice umožňuje prokázat opak toho, co plyne z doručanky, avšak vyvrátit pravdivost údajů na veřejné listině nelze pouhým nesouhlasem s ní. Adresát zpochybňující řádné doručení musí přijít nejen s věrohodným vysvětlením, proč doručení nemohlo proběhnout tak, jak tvrdí správní orgány, ale musí svá tvrzení i prokázat.
40. V podané žalobě a jejím doplnění nedokázal žalobce doručení dražební vyhlášky věrohodně zpochybnit. Jeho obrana spočívá v tom, že (i) nic neobdržel, a (ii) už dříve měl problémy s doručováním písemností Českou poštou.
41. První výtku nemůže být důvodná už ze své podstaty. To, že žalobce nic neobdržel, je předvídatelné tvrzení, se kterým přichází každý, kdo zpochybňuje doručení písemnosti. Na takovém tvrzení, není-li podloženo, zkrátka nelze svou obranu založit a nemůže otrást

důkazní hodnotou doručení. Pokud by měl soud takovému argumentu přiznat váhu, byla by doručení v podstatě bezcenným kusem papíru.

42. Ani z důkazů, které k tomu žalobce doložil, neplyne nic, co by pravdivost údajů na doručení zpochybňovalo. Na žalobcovu reklamaci Česká pošta odpověděla, že podle jejich šetření byla zásilka řádně doručena. Pošta přitom nevycházela jen ze záznamů v dodacích dokladech, ale dotázala se též přímo pracovníků specializované dodávací pošty Depo Třebíč 70. Na okraj soud podotýká, že pošta žalobcovu reklamaci přijala a vyřídila, aniž by po něm požadovala předložit podací lístek, což je v rozporu s jeho tvrzeními v žalobě, že podací lístek je pro reklamaci nutný. Ostatně ke stejnému závěru dospěla i Rada ČTÚ v rozhodnutí, které žalobě taktéž zahrnul mezi důkazy.
43. Ani protokol z nahlížení do spisu u finančního úřadu nic skandálního neodhalil. Pracovníci finančního úřadu žalobci jen sdělili, že zásilky nereklamují na žádost daňového subjektu, ale pouze tehdy, pokud má o doručení zásilky pochybnosti sám finanční úřad – například se nevrátí doručení nebo jsou údaje na ní nepřesné či neúplné. Jistě to žalobcovu situaci neulehčuje, ale po správních orgánech nelze požadovat reklamaci doručení jejich písemností vždy, když účastník řízení doručení zpochybní. Žalobce nenabídl finančnímu úřadu žádná tvrzení ani důkazy svědčící o tom, že právě jeho případ je výjimečný a že o vypovídací hodnotě doručení lze mít z nějakých důvodů pochybnosti. Stejně tak se nepokusil získat od finančního úřadu kopii podacího lístku, aby s ním mohl reklamovat doručení u České pošty sám, pokud tvrdí, že to je nezbytné.
44. Druhý žalobcův argument spočíval v tom, že má dlouhodobé problémy s doručováním od České pošty, která na jeho adresu nezajíždí a zásilky automaticky nechává na pobočce, aniž by mu vhodila do schránky lístek.
45. V první řadě je nutno zdůraznit, že ojedinělé předchozí problémy s doručováním od České pošty nemohou založit racionální pochybnost o tom, že nynější zásilka byla doručena tak, jak o tom vypovídá veřejná listina. Samozřejmě jiná by byla situace, pokud by žalobce prokázal – nebo alespoň vyvolal silnou pochybnost – že v doručování České pošty na jeho adresu se vyskytoval systematický problém, že zásilky mu opakovaně nebyly doručovány a doručení vyplňoval poštovní doručovatel v rozporu s realitou. K tomu však v žalobcově případě nedošlo. Z nedostatků při doručování některých zásilek (které ale jen tvrdí) činí žalobce zobecnující závěr, že i nynější doručení bylo chybné. Přitom ale, jak vyplývá ze správního spisu, jiné písemnosti žalobci Česká pošta zjevně úspěšně doručovala.
46. Argumentaci o vadném dřívějším doručování soud nepřisvědčil též s ohledem na důkazní situaci. Žalobce tvrdí, že se od roku 2012 špatně pohybuje a problémy s Českou poštou a doručováním měl až do roku 2021. To ale z doložených důkazů neplyne.
47. Rukou psaná zpráva doručovatelky z roku 2017, že omylem žalobci vhodila do schránky dopis pro jiného adresáta a žádá o jeho vrácení, svědčí nanejvýš o ojedinělém přehmatu. Navíc jde o zjevné nedopatření, které se pracovnice pošty snažila napravit. O žádném systematickém nedostatku, který by podporoval žalobcovu verzi, že k němu poštovní doručovatelé nezajíždějí nebo mu nevhazují oznámení do schránky, aby si ušetřili práci, to rozhodně nevypovídá.
48. Žalobce vlastně doložil pouze jediný dokument, z něž je patrné, že problémy s doručováním v rozhodném období nějak řešil. Konkrétně jde o reklamaci z ledna 2021, kde namítá nedoručení zásilky od Okresního soudu v Třebíči. Tento „příběh“ pak vyústil

až v řízení před ČTÚ, který řešil žalobcovu námitku proti vyřízení reklamace a požadavek na náhradu způsobené škody. Výsledek tohoto řízení není z provedených důkazů patrný, neboť časově posledním dokumentem z této skupiny listin je rozhodnutí Rady ČTÚ o žalobcově rozkladu ze dne 24. 11. 2022, který usnesení ČTÚ o odložení námitky zrušil. Žalobce sám však na jednání uvedl, že ČTÚ mu nakonec za pravdu nedal. Dokonce i kdyby ale žalobce u ČTÚ uspěl, jednalo by se pouze o jediný prokázaný případ, kdy k problému s doručováním zásilky žalobci došlo, a to za celých žalobcem uváděných 9 let.

49. Co se týče reklamace u E.ON ze září 2018, není z ní jasné, že by Česká pošta nějak pochybila při doručení. V této reklamaci žalobce pouze uvádí, že mu E.ON zaslal dlužnou fakturu až na jeho žádost, a to elektronicky. Na jednání soudu žalobce vysvětlil, že mu E.ON předtím fakturu zaslal poštou, on ji však nikdy neobdržel. V reklamaci to však vůbec nezmiňuje. A navíc, i kdyby zde taková zmínka padla, takové tvrzení by mohl jen těžko důkazně podložit svým vlastním dopisem, neboť ten obsahuje opět jen jeho vlastní tvrzení, nikoliv objektivní důkaz o tom, že k selhání poštovního doručovatele skutečně došlo.
50. Sečteno a podtrženo, z předložených důkazů podle krajského soudu vůbec nevyplývá obraz systematického, natožpak účelového nedoručování písemností, který se žalobce snaží vykreslit. Krajský soud proto uzavírá, že žalobce nepochybně řádné doručení dražební vyhlášky.
51. Krajský soud si uvědomuje, že je žalobce zřejmě v těžké životní situaci s ohledem na své finanční poměry a dřívější zdravotní stav. Přesto se musí soud ptát, proč žalobce údajné problémy s doručováním nijak neřešil, pokud skutečně trvaly roky, jak tvrdí. Jestliže věděl, že je pro něj problematické se pohybovat a například není schopen dojít ke dveřím, aby si zásilku vyzvedl, měl uvažovat o zástupci pro doručování – písemnosti by pak přebíral ten. Nebo si mohl žalobce nechat bezplatně zřídit datovou schránku fyzické osoby, pak by písemnosti dostával tam a mohl by se s nimi seznámit vzdáleným přístupem (soudu je z úřední činnosti známo, že žalobce má zřízené a přístupné dvě datové schránky – jednu jako podnikající fyzická osoba a jednu jako daňový poradce). Internetové připojení žalobce zjevně má, neboť i se soudem komunikoval v nynější věci přes e-mail. Všechny zmíněné kroky jsou samozřejmě dobrovolné a žalobci nelze vyčítat, že je nepodnikl. Ale pak je nevěrohodné, pokud tvrdí, že mu řadu let Česká pošta systematicky nedoručovala zásilky.
52. Žalobce ještě tvrdil, že jeho odvolání měl finanční úřad posuzovat jako námitky proti dražební vyhlášce. Ačkoliv žalobce přesně neuvádí, o jaké odvolání mělo jít, myslel tím zřejmě odvolání ze dne 24. 9. 2021 (podané poté, co obdržel rozhodnutí o příklepu), které několikrát doplnil. V jednom z těchto doplnění, ze dne 2. 11. 2021, požádal finanční úřad o obnovu řízení. Toto podání finanční úřad skutečně vyhodnotil jako námitku proti dražební vyhlášce, jak je popsáno výše ve shrnutí skutkového stavu. Zamítl ji rozhodnutím ze dne 12. 11. 2021, čj. 1661472/21/2912-00540-707322. S ohledem na to, že doručení dražební vyhlášky proběhlo řádně, označil námitku za opožděnou. Třicetidenní lhůta pro podávání námitek proti dražební vyhlášce totiž žalobci marně uplynula v srpnu 2021. Proti tomuto rozhodnutí žalobce u zdejšího soudu nebrojil, nicméně s ohledem na výsledek nynějšího řízení by zjevně nemohl být úspěšný. Jestliže se mu nepodařilo zpochybnit doručení dražební vyhlášky v červenci 2021, musela být jeho námitka proti ní, ať již ze září, nebo z listopadu 2021, vskutku opožděná.
53. Nad rámec nutného musí krajský soud žalobce ubezpečit, že nejde o žádné účelové jednání správních orgánů či soudů. Prokázat nedoručení zásilky je náročné. Je pro to však dobrý

důvod. Žalobce si pro komunikaci s finanční správou zvolil svou adresu, na kterou mu také finanční správa doručuje. Aby mohlo daňové řízení (a jakékoliv jiné správní řízení) efektivně a hospodárně pokračovat, musí být efektivní též způsob doručování. Pokud by soud přistoupil na žalobcovu obranu, velmi jednoduše by to bylo možné zneužít. Adresátovi, který by se chtěl účelově vyhýbat konci řízení a prodlužovat jej, aby například dosáhl prekluze práva státu doměřit daň nebo potrestat jej za přestupek, by ke zpochybnění řádného doručení stačilo pouhé popření doručení bez relevantních důkazů. Pak by bylo celé řízení paralyzováno a správní orgán by nikdy nic nedoručil. Právě proto jsou pravidla pro zpochybnění řádného doručení velmi přísná. Žalobci ostatně musela být tato pravidla známa již před tímto soudním řízením – z doby, kdy se koncem roku 2020 pokoušel z obdobných důvodů jako nyní brojit proti rozhodnutí o výsledné ceně nemovitých věcí (viz výše ve shrnutí skutkového stavu).

VI. Náklady řízení

54. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).
55. Krajský soud usnesením ze dne 14. 2. 2023, čj. 30 Af 38/2022-66 ustanovil žalobci zástupce z řad advokátů. Podle § 140 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, takovému zástupci platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce si nárokoval celkem 2 úkony právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Šlo o převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a účast na soudním jednání dne 30. 11. 2023 nepřekračující 2 hodiny [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Za jeden úkon náleží podle § 7 bodu 5 aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu odměna ve výši 3 100 Kč. Zástupci dále náleží náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupce není plátcem DPH. Proto mu za jeden úkon náleží 3 400 Kč, celkem tedy za všechny úkony 6 800 Kč (2 x 3 400 Kč).
56. Uvedenou částku soud na žádost advokáta vyplatí na jeho bankovní účet č. X.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu